

luffet, thi heller ikke der synes det, at der maa komme Noget tilstede, der smager af den ansvarlige Minister, i alt Fald i underordnet Forstand. Det hedder ligeledes i Bilag IX, hvor der tales om en mulig fremtidig Forandring i Dispositionerne over Slottet, „paa Grund af Beslutning af en af vore Efterfølgere.“ Det er kun en Illustration til alt det Øvrige, der gaar igjennem denne Sag. Naar ærede Medlemmer læse de 10 Sider i Betænkningen, der indeholde disse Udstykker, kunne de føle dem hensatte 100 Aar eller i alt Fald 50 Aar tilbage i Tiden. Der er i Udtalelse ikke Spor af, at der eksisterer en Rigsdag eller Folkerepræsentation; det er saa omhyggelig undgaaet, at hele Forretningen kunde være fæstet under den dybeste Absolutisme. Det var imidlertid ikke det, som Folket mente med sin Kjærlighed til Frederiksborg, at det ikke skulde have Lov til at medvirke til, hvad dets fremtidige Anvendelse skulde være, og hvis det skulde være et national-historisk Museum, havde Folket ikke ventet, at det ikke selv skulde beslutte dets Oprettelse og have Ret til gjennem Bevillingen at give Regler for dets Bestyrelse under et ansvarligt Ministeriums Ledelse. — Hvad den private Godgjævenhed angaar, da falder jeg ikke i Tilbedelse over en Pengedælsel. Jeg holder mig til, hvad Mindretallet har udtalt i Betænkningen, at vi vel yde den Slags Ting fuld Anerkjendelse, men selv om det er meget store Summer, der er Tale om, saa taber det væsentligt af sit Værd, naar Summen gives under Former, der saare vor naturlige Følelse, der efter mit Begreb saare Folkerepræsentationens naturlige Følelse. Jeg tror ikke, at andre ærede Medlemmer kunne have andet Begreb, medmindre de da have en forudfattet Mening om, at alt Saadant bør undrages de vanhellige Hænder, hvoraf Folkerepræsentationen består, men ellers vil jeg antage, at det er set rigtigt, naar jeg siger, at i saa store Spørgsmaal meddeler man Nationens Stempel gjennem Lovgivningsmagtens Beslutning.

Formanden (Krabbe): Der er indtegnet 7 Talere. Da det vil være ønskeligt, at dette Affnit bringes til Afslutning i Formiddag, henstiller jeg til ærede Talere at sammentrænge Indholdet af deres Foredrag saaledes, at dette Formaal kan blive naaet.

Steenstrup: Jeg skal ikke opholde Thinget længe. Der er i Betænkningen under Nr. 47 omtalt et Bøvel til Boniteringen af inddæmmede Arealer og udtørrede Søer. Naar man gjennemgaar de Navne, der derefter ere opførte, finder man mange af den ene Slags, nemlig de inddæmmede Arealer, men den udtørrede Søbund forsvinder, og det er det Samme, som den gjør i det praktiske Liv. Sagen er, at de Arealer, der udtørres fra Havet, indvindes i Genhold til be-

stemte Bevillinger, idet der fastsættes et vist Aaremaal for Skattefrihed, medens Søerne gjerne ere i privat Eie og indtørres lidt efter lidt efterhaanden, uden at man aner det, uden at de indtegnes i vedkommende Matrikelkontor, og uden at man veed af, naar Tiden for Skattefrihed er udløbet. Derved fremtræder der et paafaldende Misforhold mellem disse to Slags Jordindvindinger, og Misforholdet bliver endnu større i den virkelige Verden, naar man veed, at de Personer, der vinde ved Indvindingen af Jord, ikke ere de, der foretage dem, og navnlig ikke de, der udtørre Søerne, men Naboerne. Og hvad sker nu ved Naboens Jord, som ved den oprindelige Bonitering netop paa de Steder, hvor den støder til Søer og Havbund, var lavt ansat? Skatten fra Fortiden bliver staaende; om saa disse tæet ved Søer og inddæmmede Arealer beliggende Eiendomme have vundet, jeg tør, uden Overdrivelse, sige det Tidobbelte i Værdi, bliver Skatten den samme. Resultatet er, at de fra Havet indvundne Eiendomme meget hurtig faae Skat, nemlig efter 20 Aars Forløb, medens de ved Siden af dem beliggende Jorder ikke blive satte høiere i Skat, og Søerne enten smutte helt fri eller faae en gunstig Leilighed til Skatteansættelse, medens Grunden endnu er bevoget med Siv og Kjør. Som dyrket Land glemmer man som sagt at bonitere dem, de ere tidligere boniterede til Nul, og dette Nul bliver staaende. Jeg kan paavise Søer, som ere udtørrede for hundrede Aar siden eller mere, hvor daarlige Arealer staa til 1, medens udmærkede Arealer, der ere saa gode som nogle, ere satte til 0 og staa saaledes endnu. En saadan himmelfstrigende Ubillighed kan ikke finde Sted ved Arealer, der ere indvundne fra Havet, der griber man ind 20 Aars Dagen efter Bevillingen til Udtørringen og boniterer dem, skjøndt heller ikke de faae den Skat, som de ellers kunde faae, idet de Vedkommende sørge for, at Arealerne i de første 20 Aar ikke blive opdyrkede til den Godhed, som de kunde faae, hvis Skatten laa noget længere ude, og idet det heller ikke er saa vanskeligt at bewirke, at Arealerne det Aar, de blive boniterede, ikke fremvise den Skikkelse som til andre Tider. Resultatet er, at de Ciere, som vinde Vest, slippe helt for Skat, de, som vinde noget Mindre, faae lidt Skat, og de, der vinde Allermindst, faae mest Skat. Nu er Sagen den, at, fordi en Eiendoms Beliggenhed er saadan, at den vinder uhyre ved, at Andre end Cieren foretage Forandringer og Udtørringer, kan man ikke foretage nogen Forandring uden Indførelsen af en ny Matrikel, og jeg er ikke stemt for den Slags Foranstaltninger. Men naar det nu er saaledes, at disse Arealer, som ligge i Nærheden af de fra Søer indvundne, vinde betydeligt i Skat i Sammenligning med de fra Havet inddæmmede derved, at de smutte fri eller faae en meget lav Skat, saa taler Ubillighed for, at